

กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัวและข้าพเจ้า

1ฉ: กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัว (Family Status Discrimination Ordinance หรือ FSDO) คืออะไร?

2ฉ: FSDO เป็นกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ถูกบัญญัติขึ้นในปี พ.ศ. 2520 ซึ่งบัญญัติให้การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลบนพื้นฐานของสถานภาพครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิง ทั้งในระดับบุคคลหรือองค์กร ถือเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย กฎหมาย FSDO บังคับใช้กับกิจกรรมต่างๆ

2ฉ: ข้าพเจ้าจะได้รับความคุ้มครองในเรื่องใดบ้าง?

2ฉ: ท่านจะได้รับความคุ้มครองในเรื่องต่อไปนี้

- การจ้างงาน
- การศึกษา
- การจัดหาสินค้า สิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการ
- การกำจัดหรือบริหารสิ่งปลูกสร้าง
- การมีสิทธิลงคะแนนเสียงและได้รับเลือกหรือแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษา
- การเข้าร่วมสโมสร
- กิจกรรมของรัฐบาล

3ฉ: ทำไมกฎหมายจึงเป็นสิ่งจำเป็น?

3ฉ: แรงงานหญิงในตลาดแรงงานที่เพิ่มมากขึ้นและ 'อายุขัยที่สูงขึ้น' ของประชากรในทศวรรษที่ผ่านมาส่งผลให้สังคมจำเป็นต้องรับมือกับความต้องการแรงงานและความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากยิ่งขึ้น ในปัจจุบันความรับผิดชอบต่อครอบครัว เช่น การดูแลเด็กและพ่อแม่สูงอายุเป็นความรับผิดชอบของทั้งชายและหญิง คนทำงานต้องเผชิญกับความยุ่งยากที่เพิ่มขึ้นในการพยายามสร้างความสมดุลระหว่างความต้องการในการทำงานและความต้องการในการดูแลครอบครัว ความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างภาระหน้าที่ในการทำงานและต่อครอบครัวส่งผลเสียต่อสุขภาพ ประสิทธิภาพการทำงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ การพัฒนาการผลิต ตลอดจนความสามารถในการแข่งขันของแรงงาน

4ฉ: "สถานภาพครอบครัว" คืออะไร?

4ฉ: สถานภาพครอบครัวหมายถึงบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อการดูแลสมาชิกโดยตรงในครอบครัวของตน สมาชิกโดยตรงในครอบครัวของตนหมายถึงสมาชิกในครอบครัวที่มีความเกี่ยวพันทางสายเลือด การสมรส การรับอุปถัมภ์หรือญาติ ประเภทของความสัมพันธ์ทางสายเลือด ได้แก่ มารดา บิดา พี่ชายหรือน้องชาย พี่สาวหรือน้องสาว บุตร ย่า ปู่ หลาน ป้า ลุง ลูกพี่ลูกน้อง หลานชายและหลานสาว ความสัมพันธ์ทางการสมรสได้แก่ สามีภรรยาที่แต่งงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ความสัมพันธ์แบบญาติคือผู้ที่เกี่ยวข้องกันโดยการสมรส และรวมถึง ตัวอย่างเช่น แม่ยายและพ่อตา

5d: **FSDO บังคับใช้กับทุกคนในฮ่องกงหรือไม่?**

5ต: ใช่ กฎหมายนี้บังคับ ใช้กับนายจ้างทุกคนในฮ่องกง ยกเว้นในกรณีที่พนักงานทำงานของตนทั้งหมดหรือส่วนใหญ่อยู่นอกประเทศฮ่องกง

6d: **ข้าพเจ้าต้องการเป็นนายจ้างที่ดี ข้าพเจ้าต้องมีการเตรียมการใดบ้างที่ข้าพเจ้าสามารถเสนอให้กับพนักงานของข้าพเจ้าที่มีครอบครัว?**

6ต: ท่านอาจจะพิจารณาที่จะนำวิธีปฏิบัติต่อไปนี้ไปใช้เพื่อรับมือกับความต้องการของพนักงานที่มีครอบครัว:

- นำเกณฑ์การคัดเลือกที่เสมอภาคไปใช้ในการคัดสรร เลื่อนขั้น โอน ฝึกอบรมไล่ออกหรือปลดคนงาน
- อย่าสร้างภาพพจน์ที่กำหนดเอาไว้แล้วล่วงหน้าว่าผู้ที่เหมาะสมจะต้องมีหรือไม่มีครอบครัวสำหรับงานใดงานหนึ่ง เช่น ผู้ที่มีครอบครัวไม่เหมาะสมสำหรับงานที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง
- หลีกเลี่ยงการโฆษณาตำแหน่งงานว่าเป็นงาน "เต็มเวลา" เว้นแต่จะมีความสมควร
- กำหนดข้อจำกัดเรื่องความสามารถในการเดินทางให้น้อยที่สุดและควรมีการการช่วยเหลือแก่พนักงานที่มีปัญหาความยุ่งยากจริงๆ ในการทำตามข้อกำหนด
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าการกำหนดกะการทำงานปราศจากการเลือกปฏิบัติไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าพนักงานได้รับอนุญาตให้มีทางเลือกในการตัดสินใจเองในการรับทำงานล่วงเวลา
- เสนองานนอกเวลางานหรือการแบ่งงานกันทำหากเป็นไปได้
- ปฏิบัติต่อพนักงานนอกเวลาอย่างเป็นธรรมไม่ว่าจะในเรื่องของเงินเดือน เงินบำนาญ การฝึกอบรมและการเลื่อนขั้น

การกระทำที่ผิดกฎหมายภายใต้ FSDO

7d: **การเลือกปฏิบัติคืออะไร?**

7ต: มีการเลือกปฏิบัติอยู่สองประเภทด้วยกัน คือ การเลือกปฏิบัติทางตรงและทางอ้อม

การเลือกปฏิบัติทางตรงเกิดขึ้นเมื่อบุคคลถูกปฏิบัติในทางที่แย่กว่าบุคคลอื่นบนพื้นฐานสถานภาพครอบครัว ตัวอย่างเช่น พนักงานหญิงถูกโอนไปทำงานที่แย่กว่าหลังคลอดบุตรเนื่องจากนายจ้างคิดว่าพนักงานหญิงที่มีบุตรเล็กๆ ไม่สามารถทำงานที่ต้องเดินทางได้

การเลือกปฏิบัติทางอ้อมเกิดขึ้นเมื่อมีการกำหนดเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่ไม่เป็นธรรมและบังคับใช้กับทุกคน แต่ในทางปฏิบัติเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่มีครอบครัว ตัวอย่างเช่น บริษัทยืนยันว่าพนักงานทุกคนต้องทำงานล่วงเวลา และพนักงานหม้ายที่ต้องดูแลบุตรเล็กๆ แต่เพียงผู้เดียวไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขนี้ได้ บริษัทจึงไล่พนักงานคนนั้นออก พนักงานรู้สึกเสียใจเพราะการเป็นผู้ปกครองบุตรแต่เพียงผู้เดียวทำให้ตนไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขนี้ได้ หากบริษัทไม่รับฟังพนักงานแต่ละคนว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขได้หรือไม่ การกระทำดังกล่าวถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยอ้อมบนพื้นฐานสถานภาพครอบครัว

- 8ด: นายจ้างสามารถปฏิเสธที่จะว่าจ้างข้าพเจ้าเนื่องจากเหตุผลด้านสถานภาพครอบครัวของข้าพเจ้าได้หรือไม่?
- 8ต: ถือเป็นกรกระทำที่ผิดกฎหมายหากนายจ้างเลือกปฏิบัติกับผู้สมัครงานหรือพนักงานบนพื้นฐานของสถานภาพครอบครัวของพนักงาน ตัวอย่างเช่น นายจ้างปฏิเสธการจ้างงานท่านเพราะประกาศรับสมัครงานแจ้งว่าต้องมีการเดินทางไปยังประเทศจีนบ่อย และนายจ้างทักท้วงเอาเอง ว่าท่าน ไม่สามารถเดินทางได้เนื่องจากท่านต้องคอยดูแลของบุตรเล็กๆ
- 9ด: สถานศึกษาหรือผู้ให้บริการสามารถปฏิเสธที่จะให้บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ข้าพเจ้าเพราะพื้นฐานด้านสถานภาพครอบครัวของข้าพเจ้าได้หรือไม่?
- 9ต: เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายที่ผู้ให้บริการปฏิเสธที่จะให้สินค้า บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกบนพื้นฐานของสถานภาพครอบครัว นอกจากนี้ยังถือการกระทำที่ผิดกฎหมายหากสถานศึกษาปฏิเสธที่จะยอมรับ หรือขับไล่นักเรียนออกเนื่องจากเดียวกันเหตุผล
- 10ด: คณะกรรมการเพื่อความเท่าเทียมทางโอกาส (Equal Opportunities Commission หรือ EOC) สามารถช่วยเหลือข้าพเจ้าได้หรือไม่หากข้าพเจ้าได้รับการปฏิบัติที่ไม่ดีเนื่องจากข้าพเจ้าเป็นพยานหรือให้ข้อมูลแก่เพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานของข้าพเจ้าที่ยื่นคำร้องเรียน?
- 10ต: ได้ หากท่านได้รับการปฏิบัติ ที่ไม่ดีเมื่อท่านช่วยเหลือในการยื่นเรื่องร้องเรียน ท่านสามารถยื่นเรื่องร้องเรียน “การตกเป็นผู้รับเคราะห์” หากสิ่งนี้เกิดขึ้น ท่านสามารถได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายและควรแจ้งต่อบุคคลผู้ที่รับเรื่องร้องเรียนของเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานของท่าน โดยทันที
- 11ด: FSDO บังคับใช้กับภาครัฐด้วยหรือไม่?
- 11ต: ใช้บทบัญญัติของ FSDO บังคับใช้กับภาครัฐด้วยเช่นกัน แต่ยกเว้นกฎหมายในประเด็นต่อไปนี้:
- กฎหมายการอพยพเข้าเมือง
 - การเข้าและออกจากประเทศฮ่องกง
 - การกระทำใดๆ ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของระเบียบข้อบังคับทางกฎหมายที่มีอยู่

การยื่นเรื่องร้องเรียนกับ EOC

- 12ด: ข้าพเจ้าสามารถทำอะไรได้บ้างหากรู้สึกว่าการเลือกปฏิบัติ?
- 12ต: ท่านสามารถดำเนินการด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีดังต่อไปนี้:
- หากเรื่องร้องเรียนเกี่ยวข้องกับงาน ท่าน สามารถยื่นเรื่องร้องเรียนต่อฝ่ายบริหารขององค์กรของท่านหรือขอรับความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นจากเจ้าหน้าที่ขององค์กรของท่านหรือสหภาพแรงงาน;
 - หากเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินค้า บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวก ท่าน สามารถยื่นเรื่องร้องเรียนกับผู้จัดหาสินค้า บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกหรือขอให้มีการปรับปรุงแก้ไข

- ยื่นเรื่องร้องเรียนกับ EOC
- ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อศาล

โปรดอย่าลืมบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้น โดยเร็วที่สุด ในขณะที่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นยังคงจดจำได้ในใจ ข้อมูลจะช่วยให้ท่านนี้กรายละเอียดออกในภายหลังที่ท่านต้องการยื่นเรื่องร้องเรียนหรือดำเนินการทางศาล

13ถ: ข้าพเจ้าสามารถยื่นเรื่องร้องเรียนกับ EOC ได้อย่างไร และจะเกิดอะไรขึ้นหลังจากนั้น?

13ด: ต้องยื่นเรื่องร้องเรียนในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร ท่านอาจเขียนขึ้นเองหรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเขียน หลังจากที่ได้รับเรื่องร้องเรียนเรียนแล้ว EOC จะต้องทำการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนและตัดสินใจว่าควรยุติหรือดำเนินการไต่ถามต่อไป

14ถ: สามารถยื่นเรื่องร้องเรียนในลักษณะเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลได้หรือไม่?

14ด: ได้ คำร้องสามารถยื่นในฐานะรายบุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือตัวแทนใดๆ

15ถ: ข้าพเจ้าเป็นตัวแทนของผู้เสียหายได้หรือไม่?

15ด: ได้ ท่าน สามารถเป็นตัวแทนของผู้เสียหาย ตัวแทนโจทก์จะต้องแสดงว่า ตนได้รับมอบอำนาจจากผู้เสียหายให้ยื่นเรื่องร้องเรียน

16ถ: หากข้าพเจ้าต้องการยื่นเรื่องร้องเรียน ข้อมูลใดบ้างที่ข้าพเจ้าจะต้องให้?

16ด: ท่านต้องยื่นเอกสารร้องเรียนที่เป็นลายลักษณ์อักษรและให้ข้อมูลต่อไปนี้:

- รายละเอียดและวันที่ที่เกี่ยวข้อง;
- ข้อมูลส่วนตัวของท่าน (ชื่อ ข้อมูลการติดต่อ เพศหรือสถานภาพการสมรส ฯลฯ)
- ชื่อของผู้ถูกร้องเรียน (ชื่อบุคคลหรือบริษัท) และข้อมูลสำหรับติดต่อ
- ข้อมูลที่สนับสนุนการร้องเรียนว่าด้วยการถูกเลือกปฏิบัติ
- รายละเอียดของความเสียหายหรือการถูกก่อกวนใดๆ ที่ท่านได้รับเนื่องจากการเลือกปฏิบัติ
- ข้อมูลเกี่ยวกับพยาน

หากท่านมีปัญหาคความขัดข้องในการเตรียมเอกสารการร้องเรียนที่เป็นลายลักษณ์อักษร เจ้าหน้าที่ของ EOC สามารถช่วยท่านได้

การสอบสวนและการไต่ถาม

17ถ: EOC สอบสวนเรื่องร้องเรียนอย่างไร?

17ด: EOC มีหน้าที่ตามกฎหมายในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ข้อกล่าวหาโดยผู้ร้องเรียนจะถูกส่งไปยังผู้ถูกกล่าวหาเพื่อให้ตอบสนอง จากนั้นคำตอบจะถูกส่งให้กับผู้ร้องเรียน มีการเก็บพยานหลักฐานและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมารวบรวมและทบทวนดูว่าคดีควรจะได้รับการยุติหรือดำเนินการในขั้นตอนไต่ถามละเอียดขอมความต่อไป ข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมได้ในระหว่างขั้นตอนการตรวจสอบจะถูกเก็บความลับจากบุคคลที่สามแต่อาจใช้ในกระบวนการศาล

18ถ: ภายใต้สถานการณ์ใดบ้างที่ EOC จะยุติการสอบสวนเรื่องร้องเรียนของข้าพเจ้า?

18ต: EOC จะตัดสินใจไม่ดำเนินการหรือยุติการสอบสวนคำร้องเรียน ถ้า:

- เชื่อว่าการกระทำที่ถูกลำนำร้องเรียนไม่ขัดต่อกฎหมาย FSDO
- บุคคลผู้ได้รับความเสียหายไม่ต้องการให้ดำเนินการสอบสวนต่อ
- การกระทำดังกล่าวได้ผ่านมาแล้วมากกว่า 12 เดือน
- คำร้องเรียนดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการต่อไปในฐานะคำร้องของตัวแทนได้
- คำร้องเรียนเป็นเรื่องเล็กน้อย ก่อความเข้าใจผิดหรือขาดสาระสำคัญ

19ถ: หากข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเจ้าถูกเลือกปฏิบัติ จะมีขอบเขตระยะเวลาจำกัดในการยื่นคำร้องของคุณเจ้าหรือไม่?

19ต: หากท่านต้องการยื่นคำร้องเรียนให้กับ EOC ท่านต้องทำภายใน 12 เดือนนับจากวันที่เกิดเหตุ หากท่านตัดสินใจที่จะดำเนินการทางกฎหมายโดยส่งเรื่องไปยังศาลแขวง ท่านต้องทำภายใน 24 เดือนนับจากวันที่เกิดเหตุ

20ถ: EOC ไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทอย่างไร?

20ต: บทบาทของผู้ไกล่เกลี่ยคือทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดที่คอยให้ความช่วยเหลือคู่กรณีทั้งสองฝ่ายในการพิจารณาปัญหาซึ่งก่อให้เกิดคำร้องเรียน ระบุ จุดต่างๆที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องและเจรจาข้อยุติเพื่อแก้ปัญหาข้อพิพาท EOC มีหน้าที่ตามกฎหมายในการสืบสวนกรณีและพยายามหาข้อยุติให้กับประเด็นปัญหาโดยใช้วิธีการไกล่เกลี่ย การไกล่เกลี่ยเป็นกระบวนการโดยสมัครใจ ผู้ไกล่เกลี่ยไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ข้อยุติมีหลายรูปแบบและอาจอยู่ในรูปของจดหมายขอโทษ, การจ่ายค่าชดเชยทางการเงิน, การบัญญัตินโยบายโอกาสความเท่าเทียมกัน, ฯลฯ ข้อตกลงข้อยุติเทียบเท่ากับสัญญาและมีผลผูกมัดตามกฎหมาย กรุณา อ่านเอกสารแผ่นพับ EOC เรื่องการไกล่เกลี่ยเพื่อข้อมูลเพิ่มเติม

21ถ: EOC สามารถทำอะไรให้ข้าพเจ้าได้บ้างเมื่อการไกล่เกลี่ยไม่เป็นผลสำเร็จ?

21ต: หากคำร้องเรียนไม่สามารถหาข้อยุติโดยวิธีการไกล่เกลี่ยได้ ท่านอาจขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมายจาก EOC เพื่อนำเรื่องขึ้นศาล ความช่วยเหลือทางกฎหมายได้แก่การให้คำแนะนำทางกฎหมาย, การให้ทุนความของ EOC เป็นตัวแทน การแต่งตั้งทนายความซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเป็นตัวแทนทางกฎหมายหรือความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆที่ EOC เห็นสมควร คณะกรรมการของจะ EOC พิจารณาคำร้องเรียนทั้งหมดที่ได้รับ

22ถ: ข้าพเจ้าสามารถดำเนินกระบวนการทางศาลเองโดยไม่ต้องพึ่ง EOC ได้หรือไม่?

22ต: ได้ ทุกคนสามารถดำเนินกระบวนการทางศาลเองได้โดยตรงภายใต้กฎหมายโดยไม่ต้องผ่าน EOC

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

คณะกรรมการเพื่อความเท่าเทียมทางโอกาส
16/F., 41 Heung Yip Road,
Wong Chuk Hang, Hong Kong

โทรศัพท์: 2511-8211

เว็บไซต์: <http://www.eoc.org.hk>